N^er 207. ROK 1836. SOBOTA 10 WRZESNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10. miesięczne złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Prota i Jacka.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Jutro Iscisław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Réaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
7	27" 3,''' 505	† 10, 8	4, 88	Żaden	Chmury	
9 12	2, 899	† 21, 9	5, 43	Wschodni słaby	,,	
3	2, 600	† 21, 6	4, 09	Pł. Wschodni mocny	Pochmurno	Deszcz
9	2, 659	† 11, 4	4, 60	Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	

Część Urzędowa.

Dnia 13 września b. m. w sukiennicach w rynku M. Krak. o god. 10 rannéj w exekucyi sądowéj licytacya odbędzie się szabasników, lichtarzy, kommod, zwierciadła, szaff na suknie, łóżek, książek hebrajskich i innych; zaś dnia 16 września b. r. o ged: 10 rannéj korali francuzkich 3 nitek dużych zaraz za gotową zapłatę w monecie srebrnéj courant.

Kraków dnia 6 września 1836 r.
Skorczyński Kom. Sąd.

— *Z Warszawy 29 Sierpnia* —

Jmć ksiądz biskup Adrazyjski, Stanisław Choromański, sufragan i administrator dyjecezyi Augustowskiéj, wyniesiony został na godność arcybiskupa Warszawskiego; jksiądz Walenty Tomaszewski, kanonik katedralny Kujawski i administrator dyecezyi Kaliskiéj, na godność biskupa Kaliskiego, a jksiądz Paweł Straszyński, kanonik metropolitalny Warszawsi i administrator archidyjecezyi Warszawskiéj, na godność biskupa Augustowskiego.

Cesarz i król zważywszy, iż spodziewane korzyści z uskutecznionego przeniesienia stolicy obwodu Kujawskiego z miasta Włocławka do miasta Brześcia, osiągnięte nie zostały, i że owszém wynikły z tąd nowe niedogodności, raczył wydać poz d. 3/15. t. m. postanowienie: iż stolica obwodu Kujawskiego ma być na powrót przeniesioną do miasta Włocławka. G. L.

— *Ze Lwowa.* —

Dnia 30go sierpnia t. r. o trzy kwadranse na drugą po południu, w miasteczku Kozlowie i tegož całym okręgu, w cyrkule Brzeżańskim, upadł grad po największéj części w wielkości kurzego jaja, a między tym kawał jeden dwa funty ważący znaleziono, i nietylko w polu na pniu stojące zboża, to jest hreczki, owsa i żyta, co do szczętu zniszczył, lecz nawet w miasteczku parę set szyb tak w kościele parafialnym, jakoteż w domach mieszkalnych powybijał, a na polu przez całą dobę leżał niestopiony. — Z miejsc niektórych cyrkułu Tarnopolskiego doszły tu także podobne wiadomości. G. L.

— Z Londynu 23 Sierpnia. —

Spodziewają się tu przybycia pana Mendizabal w Charakterze posła hiszpańskiego.

Według listów z Malty daty 4 b. m. kapudan-pasza wysadziwszy wojsko na brzegi Mesurata, znajdował się w wielkim kłopocie i posłał statki przewozowe do Trypolis, celem sprowadzenia posiłków.

— Dnia 26 Sierpnia. —

Przez statek parowy z Śródziemnego morza, otrzymano wiadomości z Gibraltara po dzień 12 z Kadyxu po dzień 13, z Lisbony po dzień 18, a z Oporto po dzień 19 b. m. Junta w Maladze dozwoliła na jeden miesiąc dowozu bawełny i tytuniów amerykańskich według opłat ustawą 1812 roku oznaczonych w skutku czego bardzo wielkie ładunki tego towaru wysłano natychmiast z Gibraltaru. W Sewilli wydano rozkaz kapitule, ażeby w ciągu dni 12 zaliczyła trzema ratami 100;000 piastrów (900,000 złp.) juncie rewolucyjnéj. W Portugalii wypadki hiszpańskie nie zrobiły żednego wrażenia. Gdzieniegdzie, a mianowicie w prowincyi Beira, chciano zrobić poruszenia miguelistowskie, ale nie powiodły się wcale. Wjednym liście wzmiankują, że tworzy się w Portugalii partya za przywróceniem ustawy z 1820 roku. G. C. W.

— Z Paryża 24 Sierpnia. —

Przez Tuluzę nadeszła wiadomość, że w Barcellonie i w całej Katalonii, ogloszono już z rozkazu jenerała Miny, ustawę z 1812 roku.

Z Lyonu piszą pod dniem 19 za rzecz pewną, że syn xięcia Canino, (Lucyana Bonapartego), został z zamku ś. Anioła, gdzie był trzymany, potajemnie wypuszczony.

Monitor donosi: »Dnia 17 sierpnia jenerał Lebeau uderzył na karlistów, których bataliony stały na linii granicznej, a wyparlszy ich ze stanowisk, zmusił do cofnięcia się w doliny Bastan i Ulzama. Zdobył nad to fortyfikacya pod Eugui, które zniszczył i opanował magazyny nieprzyjacielskie.«

— Dnia 25 Sierpnia. —

Journal des Débats donosi, że gdy królowa d 17 wieczorem wjeżdżała do Madrytu z młodą królową córką swoją, towarzyszyli jéj dwaj nowomianowani ministrowie i jenerał Rodyl już jako dowódca gwardyi. Do La-Grania (San Ildefonso), wysłano z Madrytu dniem wprzódy batalion milicyi, który i przy wjeździe do stolicy stanowił straż królowéj. Z resztą było dnia 17 spokojnie w Madrycie. Co się tyczé zebrania nowych kortezów, nie masz już wątpliwości, że dotychczasowe wybory są unieważnione i nakazano nowe według ustawy 1812 roku, to jest w duchu rewolucyjnym.

— Dnia 20 Sierpnia. —

Temps powiada między innemi: »Dzienniki doktrynerskie przybrały od niejakiego czasu ton pewności, z którego wnosić można, że ożywia ich coś więcéj jak same nadzieje względem upadku ministeryalnego. Co do nas, czyniemy na ten raz tę tylko uwagę, że kraj jest słusznie w obawie z powodu niestałości ministeryów.«

Od granicy hiszpańskiéj donoszą, że brygadier Iriarte oddał dowództwo jenerałowi Kordowie nad częścią wojska w Nawarze, a d. 17 ogłosił ustawę 1812 roku.

Dziennik *Galignani's Messenger* zawiera następujące szczegóły o nowych ministrach hiszpańskich: —»Calatrava jest jednym z najpoważańszych w całej Hiszpanii, przytem poufałym przyjacielem panów Mendizabal i Arguelles, których duch władać będzie nowym gabinetem. — Don Joaquim Ferrer, nowy minister skarbu, był prezesem kortezów w r. 1823. Posiada on wielki majątek, który zamienił na papiery; jest przeto zaciętym nieprzyjacielem pożyczek królewskich. — Don Ranton Gil de la Quadra, minister spraw wewnętrznych, jest podeszłym człowiekiem zdrowego rozsądku i wielkich wiadomości, którego rady bardzo wiele znaczą. Mina radzi go się przy każdéj sposobności. — Jenerał Seoane, teraźniejszy gubernator Madrytu i wielkorządca nowéj Kastylii, jest starym wojo-

wnikiem, którego Mina, gdy dowodził w Nawarze, pragnął mieć swoim poddowódcą. — Jenerał Rodyl dostatecznie jest znany. G. C. W.

— *Frankfort n. M.* 29 *Sierpnia.* —

Sejm związkowy niemiecki przedłużył swoje posiedzenia do końca miesiąca dla sprawy szwajcarskiéj. Na tutéjszéj gieldzie zawartą została znowu pożyczka jak słychać, na rzecz Don Karlosa. Załoga 15,000 ludzi wynosząca w Mainz nie będzie teraz zmniejszoną, jak o tém zawcześnie donoszono.

— *Z Madrytu* 21 *Sierpnia.* —

Zwołanie kortezów jest naznaczone na 24 października; liczba członków ma bydz pomnożoną przez reprezentantów posiadłości zamorskich. Jenerał Iribarren nadesłał tu rapport o swojém świetném zwycięztwie odniesioném nad jenerałem Basilio Garcia w poblizkości Lodosy, z którego się dowiadujemy, że zwycięzca dwoma szwadronami (trzeci albowiem był na odstawie) dokazał cudów waleczności, wyciąwszy w pień konnicę i piechotę opór stawiającą; oprócz tego dostało się w jego ręce 900 jeńców i 37 oficerów różnych stopni, nie rachując w to rannych. Ituralde wódz karlistów miał w tej bitwie 4 bataliony nawarczyków, 4 kompanie 1go batalionu, gwardyę Junty i tak zwany swięty hufiec niezwyciężony. Mała tylko część zdołała ucieczką ratować się, zostawiwszy liczną broń, konie i mnóztwo bagaży. Jeńców odesłano do Logrono; strata krystynistów, czemu nawet trudno uwierzyć, wynosi tylko 1 zabitego i 7 rannych, między któremi 2 jest oficerów. G. P. S.

— *Z Bruxelli* 24 *Sierpnia.* —

Od niejakiego czasu daje się tu postrzegać gorliwa dążność w przywróceniu dawnéj belgickiéj mowy to jest flamandzkiéj, która jest narzeczem Niemiec niższych dotąd pomiędzy ludem, a nawet w saméj Bruxelli używaném. Już niektóre z dzienników, a nawet znakomitsze, postanowiły zarzucić francuzczyznę wracając się do rodzinnéj mowy, a uczeni starają się przez wydanie dawnych poezyj flamandzkich, być tym chwalebnym usilowaniom pomocnemi. Dotąd stronników mowy flamandzkiéj, zwano stronnikami opozycyi, która przeciwko francuzkiéj znajdowała się w mniéjszości, ale od czasu ostatnich wyborów gminnych, wykształciła się ta opozycya tak dalece, że dzisiaj jest przemagającą. Przez wyjście jenerała Evans z gabinetu, stronnicy francuzcy utracili główną swą podporę, tak, że już tylko przy wyższych urzędach krajowych mają jeszcze wpływ przemagający. Jest to zakrój aby Belgią we wszystkiah względach od Francyi odosobnić. G. C. W.

— *Z Genui* 21 *Sierpnia.* —

Słychać, że w Alboro (jednem z przedmieść Genui), najęto wspaniałe mieszkanie dla Don Miguela. Rozchodzi się wieść że, jest zaręczony z jedną z córek xięcia Modeny.

Według doniesień z Francyi, co jednak potrzebuje potwierdzenia, znaczną liczbę czeladzi rzemieślniczéj wydalonéj z Szwajcaryi odesłano do Algieru pomimo ich woli. G. C. W.

— *Stambuł* 10 *Sierpnia.* —

Słychac, że lord Ponsonby wyjedzie do Londynu.

Nadeszła tu wiadomość o wielkim pożarze w Dardanellach, większa część miasta wraz z wszystkiemi domami konsólów zagranicznych, wyjąwszy rossyjskiego, zgorzały.

Gazeta szlązka donosi z Bośnii, że namiestnik Hercogowiny, Ali Basza wielkie przedsięwziął uzbrajania w zamiarze stawienia oporu nadciągającym wojskom tureckim. Dywan otrzymał urzędowe doniesienie z Salonichi, że tureccy kapitani w Tessalii i Arnaucie, których Sułtan złożył z urzędu, powstali przeciw baszy w Laryssie i krwawą z nim stoczyli potyczkę bezskuteczną; obu stron wojska sobie przeciwne cofnęły się w prewdzie, lecz tylko w zamiarze wzmocnienia się dla rozpoczęcia nowéj walki.

Między Stambułem a Galatą będzie zaprowadzony most pływający dla ułatwienia i przyspieszenia handu.

W zastępstwie pana Butenieff wyjeżdżającego na urlop, będzie tymczasowo ułatwiać czynności dyplomatyczne pan baron Rückmann który tu z Jassy w tych dniach przybęhzie.

Donoszą z Odessy, że tam i w portach czarnego morza wielkie robią przygotowania na przybycie N. Cesarza Mikołaja, który do rzeczonego miasta zjedzie dla brania kąpieli morskich.

Wiadomości z Grecyi dochodzą do końca lipca. Są one pomyślne dla tego odradzającego się kraju; wszędzie panował porządek spokojność, i bezpieczeństwo publiczne. Naród wygląda z niecierpliwością swojego ukochanego monarchy spodziewając się, że przywiezie z sobą młodą królowę. G. P. S.

ROZMAITOSCI.

Buraki pożywieniem zwierząt.

Journal des connoissances utiles, zawiera ciekawe szczegóły o używaniu buraków do żywienia zwierząt. Buraki zmięszane z owsem lub sianem, najlepszem są pożywieniem dla koni, wzmacniają ich siły, nadają im błyszczącą sierć i nierozpychają brzucha, jakto się dzieje pasząc konie owsem i sianem.—Konie tym sposobem żywione, codzień w pracy być mogą bez schudnienia.—Dla próby trzymano trzodę owiec przez lat 4 w owczarni, żywiono je burakami, a owce jak najlepiej przez ten czas się miały i żadnym nie uległy chorobom w innych owczarniach panującym. Wełna mocno się poprawiła, a tak chociaż owce osłabły dla braku ruchu, ale zato zdrowe były. Toż samo i w koniach postrzegać się dało, klacze burakami żywione łatwiéj rodzą, więcéj mają mleka i niepadają chorobom w południowéj Francyi zwyczajnym. — Drób także doskonale żywi się burakami.— Wieprze żywią się dobrze ale nie nabierają ciała. Dla wołów buraki mięszać trzeba z koniczyną. W Prowancyi dochowano się nadzwyczajnéj wielkości baranów, tucząc je burakami z liściem morwowym gotowanemi. Te tak rozliczne pożytki jakie z buraków otrzymywać można, spowodowały rolników południowéj Francyi, iż zaczynają zaprowadzać u siebie 4ro-polowe gospodarstwo którego zmiany są następujące: buraki, zboże, koniczyna, zboże.

Jakżeby ucieszyły się nasze prababki (mówi pewien dziennik), gdyby powstawszy z grobu, ujrzały wnuczki swoje z długiemi mankietami, szérokiemi falbanami, przy wachlarzach, w czarnych mantylach!.... Niedostaje im jeszcze trzewików na korkach, pudru, i muszek, a stałyby się ze wszystkiem do prababek podobne. R. L.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 7 do dnia 9 Września.

Jasiński Leon, Deinfinger Maxymilian do Polski; Banasiewiczowa Antonina, Leitner Józef, Rogawski Nepomucen, z Galicyi; Poetsch Ernest, Uhle Henryk, Wąsowicz Anna hr, Hoffmann Karol, Heinze August z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Olendorf Henryk, Jordan Teofil, Grelert, Englert Wiktorya, do Polski; Łazowski Antoni, Dąbski Władysław do Galicyi; Kunz Henryk, Flassfeder Hertz, Brüner Salamon Opermann Henryk, Pohl Poruznik, do Pruss.

Doniesienie.